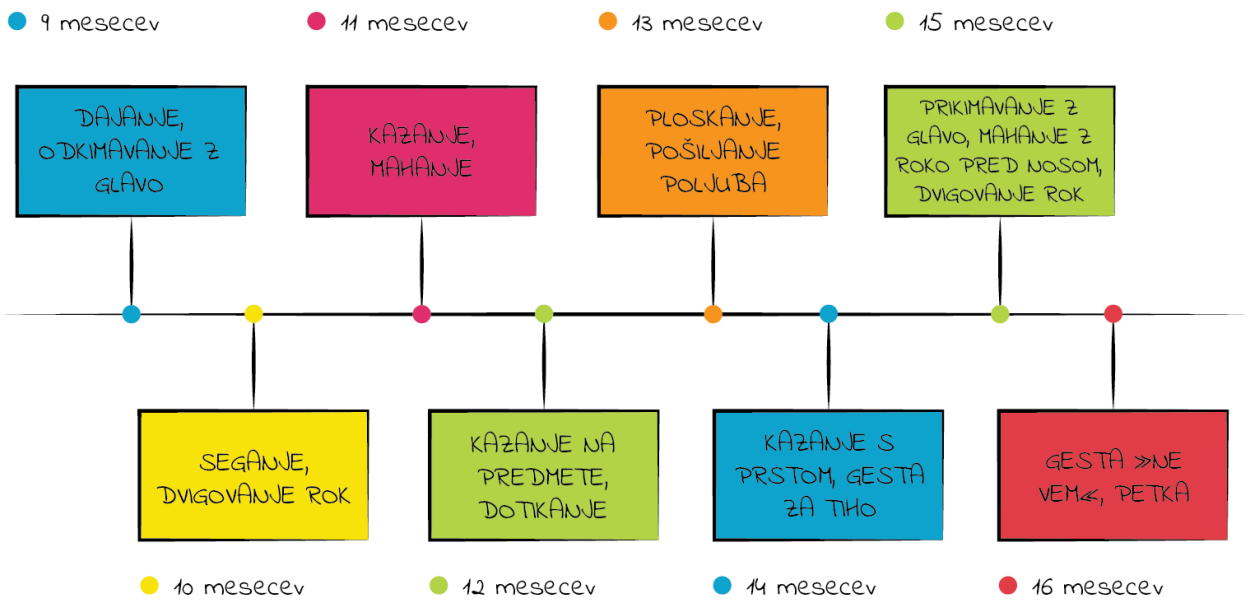
Razvoj komunikacije se pri otrocih prične že v prvem letu starosti in ne zajema le učenja govora. Pomembno osnovo za govorno-jezikovni razvoj predstavlja razvoj in uporaba gest v zgodnjem obdobju. Geste se razvijajo po določenem zaporedju, ki pa se lahko nekoliko razlikuje pri posameznemu otroku. Do šestnajstega meseca starosti naj bi malčki uporabljali vsaj šestnajst različnih gest. Razvoj gest med devetim in šestnajstim mesecem starosti napoveduje otrokove jezikovne zmožnosti dve leti kasneje, kar vpliva na njegov kasnejši akademski uspeh. Poleg gest pa otroci v zgodnjem obdobju usvajajo tudi druge pomembne razvoje mejnike socialne komunikacije prek socialnih interkacij z drugimi v vsakodnevnih aktivnostih.

Do šestnajstega meseca starosti naj bi otrok uporabljal vsaj šestnajst različnih gest. Zaporedje razvoja gest se lahko do določene mere razlikuje pri posameznih otrocih, a ponavadi drži, da naj bi dojenčki in malčki v obdobju med devetim in šestnajstim mesecem starosti vsak mesec usvojili vsaj dve novi gesti. Geste spodbujajo razvoj tako otrokovih zgodnjih besed kot tudi hitrega širjenja besedišča med osemnajstim in enaindvajsetim mesecem starosti. Malčki takrat razumejo, da imajo predmeti in dejanja svoje ime ter hitro usvajajo nove besede. Raziskave kažejo, da razvoj gest med devetim in šestnajstim mesecem napoveduje otrokove jezikovne zmožnosti dve leti kasneje. Slednje je izjemno pomembno, saj predšolske veščine napovedujejo kasnejši akademski uspeh otroka.

ČASOVNICA RAZVOJA GEST

9 mesecev

Zgodnje geste se pri dojenčkih razvijajo iz njihovih dejanj in reakcij drugih oseb. Pri tej starosti se naučijo **dati** predmet drugemu. Kadar ne želijo jesti določene hrane, **odkimajo z glavo**, s čimer nakažejo, da ponujene hrane ne želijo jesti.

10 mesecev

Pri desetih mesecih starosti se dojenčki skozi raziskovanje in izkušenj naučijo **segati** po predmetih in **dvigniti roke**, s čimer drugim sporočajo, naj jih odrasli dvignejo.

11 mesecev

Dojenčki so pri tej starosti motivirani, da z drugimi delijo svoje interese. Naučijo se, kako držati predmet in ga **pokazati** drugemu, s čimer drugega spodbudijo, da pogleda predmet, ki ga zanima.

Pri enajstih mesecih starosti se dojenčki pričnejo vključevati v vsakodnevno rutino prihodov in odhodov njemu pomembnih ljudi. Naučijo se **mahati**, pri čemer se bolj zrela gesta za mahanje razvije nekoliko kasneje.

12 mesecev

Pri enem letu starosti se otroci naučijo **kazati na predmete**, pri čemer na predmet pokažejo z eno roko, pri tem pa so vsi prsti razprti. Na zanimive predmete (na primer v knjigi) pokažejo z **dotikom**, pri čemer so vsi prsti skupaj.

Otrokove geste postajajo bolj namerne in jih otroci pogosto pospremijo z oglašanjem ali zgodnjimi glasovi govora.

13 mesecev

Pri trinajstih mesecih starosti se malčki pričnejo učiti z opazovanjem in posnemanjem dejanj drugih ljudi. Naučijo se **ploskati** in **pošiljati poljub**. Geste in besede, katerim so malčki izpostavljeni, oblikujejo njihovo besedišče in spodbujajo njihov interes k učenju.

14 mesecev

Malčki pričnejo **kazati s prstom** na oddaljene predmete, pri čemer uporabljajo le kazalec ene roke, drugi prsti te roke pa so stisnjeni v pest. Kazalec uporabljajo tudi tako, da ga prislonijo na svoje ustnice, s čimer nakažejo **gesto za tiho**. Razvijajoč repertoar gest spodbuja razvoj govora oziroma besed.

15 mesecev

Pri petnajstih mesecih malčki uporabljajo simbolične geste, ki so kot prave besede. **Prikimajo z glavo** ali **dvignejo svoje palce**, s čimer izrazijo *ja*, **z roko mahajo pred svojim nosom**, s čimer sporočijo, da nekaj smrdi, prav tako pa **dvignejo svojo roko**, s čimer izrazijo, da počakajte. Malčki gest ne uporabljajo le zato, da bi izrazili svojo misel, ampak že razumejo, da delijo svoje ideje tudi z drugimi.

16 mesecev

Pri tej starosti se razvijejo druge simbolne geste, kot so **dvig obeh rok navzgor**, s čimer nakažejo, da nečesa ne vejo, prav tako pa se naučijo **dati petko**. Geste okrepijo razvoj govora oziroma usvajanje besed.

Med devetim in šestnajstim mesecem starosti dojenčki in malčki poleg usvajanja gest, usvajajo tudi druge razvojne mejnike socialne komunikacije. Otroci v tem obdobju že vzpostavljajo in zadržijo očesni kontakt ter ga skupaj z obraznimi izrazi uporabljajo, da z drugimi delijo pozornost in čustva. Pogosteje komunicirajo z glasovi in gestami in v svoji igri uporabljajo večji razpon dejanj, poleg tega pa tudi bolj razumejo pomen posameznih besed. V primeru, da so prisotna odstopanja v doseganju teh zgodnjih komunikacijskih razvojnih mejnikov, obstaja verjetnost, da otrok kasni v razvoju govorno-jezikovne komunikacije. V tem primeru je priporočljivo, da čimprej obiščete logopeda, ki se ukvarja z zgodnjo obravnavo otrok. Logoped bo ugotovil, če je pri malčku prisoten zaostanek v razvoju govorno-jezikovne komunikacije in na podlagi svojih ugotovitev svetoval glede podpore otrokovega zgodnjega razvoja.

Vir: FIRST WORDS® Project. (2014). *16 Gestures by 16 Months.* Pridobljeno s: http://firstwordsproject.com/about-16by16/